

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 656/1994 cu privire la declararea Zilei lucrătorului aviației civile

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 656/1994 cu privire la declararea Zilei lucrătorului aviației civile este elaborat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
<p>Proiectul prevede modificarea datei oficiale a Zilei lucrătorului aviației civile și, anume, stabilirea la 24 iunie în loc de 19 septembrie, având la bază argumentele și documentele oficial prezentate de către Agenția Națională a Arhivelor.</p> <p>Conform datelor istorice, se cunoaște că anul 1920 a marcat fila de început a aviației românești, în special dacă ne referim la transportul de pasageri, marfă și poștă. La 24 iunie 1926 sunt inaugurate primele două linii aeriene interne București-Galați-Chișinău și București-Galați-Iași, România începând traficul aerian intern, astfel fiind pusă temelia unei noi ramuri economice.</p> <p>În conformitate cu informațiile furnizate de către Agenția Națională a Arhivelor, primul zbor comercial și a liniei poștale aeriene între București, Galați, Iași și Chișinău a avut loc la 24 iunie 1926 și reprezintă momentul oficial de debut al aviației civile în Republica Moldova. Acest moment a fost consemnat în Ziarul Adevărul din 23 iunie 1926 care menționa că a doua zi, pe 24 iunie 1926 va avea loc un “meeting de aviație pe aeroportul București-Băneasa”, marcând inaugurarea primului zbor comercial și a liniei poștale aeriene între București, Galați, Iași și Chișinău. Acesta a fost primul serviciu aerian civil care a conectat direct Basarabia, reprezentând un pas crucial în dezvoltarea aviației civile.</p> <p>Correspondența expedită de la București spre Chișinău pe 24 iunie 1926 a fost obliteratează cu o ștampilă specială, rotundă, inscripționată "București – avion", alături de o ștampilă dreptunghiulară, utilizată exclusiv în ziua inaugurală a liniei.</p> <p>O caracteristică foarte importantă a plicurilor românești expediate recomandat prin avion este numărul de recomandare. Astfel, la 24 iunie 1926 de la București la Chișinău au fost expediate scrisorile recomandate cu nr. 43220-43227, confirmând activitatea serviciului aerian din prima zi. Majoritatea plicurilor au caracter filatelic, multe dintre ele aveau următoarea adresă a destinatarului: Chișinău, P. Synadino, str. Vasile Alecsandri, 81, plicurile fiind expediate de Wilhelm Nathason și S. Lupovici, cunoscuți negustori de filatelie.</p> <p>Urmare a acestor dovezi istorice incontestabile, susținute de documente oficiale, publicații de epocă și mărturii din perioada interbelică, este necesară revizuirea datei oficiale a Zilei lucrătorului aviației Civile și anume stabilirea momentului fondator al aviației civile în Republica Moldova – 24 iunie 1926 – în loc de 19 septembrie 1944, dată care marchează înființarea primului detașament de aeronave la Chișinău de către sovietici după cel de-al Doilea Război Mondial.</p>
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
<p>În prezent, în Republica Moldova, Ziua lucrătorului aviației civile este marcată anual la data de 19 septembrie, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 656/1994 cu privire la declararea Zilei lucrătorului aviației civile. Această zi este dedicată lucrătorilor din domeniul aviației civile și are caracter festiv, onorând activitatea specialiștilor din sectorul aeronautic.</p> <p>Data de 19 septembrie 1944 nu are o corespondență istorică sau simbolică directă cu momentele-cheie din istoria aviației din spațiul românesc sau moldovenesc. Aceasta a fost</p>

stabilită mai degrabă administrativ, fără un fundament istoric național reprezentativ, ceea ce reduce impactul și semnificația comemorării în rândul comunității aviatice și al publicului larg.

În acest context, propunerea de a modifica data Zilei lucrătorului aviației civile în 24 iunie, ziua atestării primului zbor comercial între București și Chișinău (1926), este justificată din punct de vedere istoric și identitar. Această dată marchează un moment de referință în dezvoltarea aviației în regiune și reflectă începuturile concrete ale conectivității aeriene dintre două capitale românești, într-un context cultural și tehnologic semnificativ pentru epocă.

Având în vedere importanța consolidării memoriei istorice și a identității naționale în raport cu evoluția aviației civile, se recomandă modificarea datei 19 septembrie “Ziua lucrătorului aviației civile” în 24 iunie – „Ziua lucrătorului aviației civile”, pentru a marca astfel un eveniment real, documentat și semnificativ.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Declararea zilei de 24 iunie drept sărbătoare profesională – Ziua lucrătorului aviației civile.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu sunt identificate opțiuni alternative

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

-

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Careva impact financiar suplimentar asupra bugetului public național și alte bugete nu este identificat.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Careva impact suplimentar nu a fost identificat.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Fără impact asupra datelor cu caracter personal și impact asupra echității și egalității de gen.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este identificat.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Alte impacturi nu au fost identificate.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul cu privire la inițierea elaborării proiectului a fost plasat la data de 21.05.2025 la adresa - https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14524 precum și pe platforma legiferare.gov.md.

Proiectul va fi consultat și avizat cu părțile interesate în conformitate cu prevederile Legii nr.100/2017 privind actele normative. Informația privind rezultatele avizării va fi inclusă în Sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor.

7. Concluziile expertizelor

a) Constatările expertizei anticorupție

Proiectul va fi supus expertizei anticorupție în conformitate cu prevederile art.36 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Informația privind rezultatele expertizei anticorupție va fi inclusă în Sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor urmare recepționării Raportului anticorupție.

b) Constatările expertizei juridice

Proiectul va fi supus expertizei juridice conform art.37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Informația privind rezultatele expertizei juridice va fi inclusă în Sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor urmare recepționării Raportului de expertiză juridică.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Prezentul proiect de hotărâre nu necesită modificarea sau elaborarea unor acte normative noi.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Nu sunt necesare.

Secretar general

Angela ȚURCANU